

Logopedė apie mikčiojimą: dauguma problema įveikia, bet tėvai reaguoja jautriai, būna ir ašarų

Ugnė Jonaitytė, LRT.lt
2019.10.22

Tebevyrauja įsitikinimas, kad jeigu trejų nesulaukęs vaikas negali ištarti žodžio, užstringa prie vieno garso, nebūtina skubėti pas specialistus, – juk jis dar mažas, išaugs. Vis dėlto logopedė ir psichologė dr. Vilma Makauskienė ragina nedelsti. Negana to, su šia problema susiduria ir suaugusieji, tarp kurių ir ne vienas garsus žmogus, pavyzdžiui, kino aktorius Bruce`as Willisas.

Vaikas / Pixabay nuotr.

Spalio 22-ąją minima Tarptautinė mikčiojimo supratimo diena.

Lemia ne tik išgąstis ar stresas

„Dažniausiai mikčiojimas prasideda 2,5–5 metų amžiaus vaikams dėl to, kad tuo metu ypač intensyviai formuojasi rišlioji kalba. Kuo anksčiau tėvai kreipsis į specialistus, tuo geresnės bus prognozės“, – sako specialistė.

Jos teigimu, kai kurie žmonės gimsta turėdami polinkį į sklاندus kalbėjimo sutrikimus. „Tačiau nereiktų tiesiogiai suprasti, kad mikčiojimas yra įgimtas. Nėra mikčiojimo geno ir jis nėra tiesiogiai perduodamas iš kartos į kartą“, – dėsto V. Makauskienė.

Vaikas / Pixabay nuotr.

Ji pabrėžia, kad aiškinantis mikčiojimo priežastis svarbus vaidmuo atitenka ir aplinkos veiksniams. Nors dauguma žmonių, net ir specialistų, išgąstį ar neigiamas emocijas tebeilgo pagrindinėmis mikčiojimo priežastimis, susieti jas su kiekvienu atveju būtų klaidinga.

„Tokia teorija pernelyg primityvi. Visi žmonės išsigąsta, vaikai irgi, bet ne visi pradeda užsikirtinėti. Jeigu tikėtume, kad išgąstis ar stresas yra mikčiojimo priežastis, tai vaikai iš asocialių šeimų turbūt visi turėtų mikčioti, nes ten streso lygis labai aukštas“, – komentuoja logopedė.

Pašnekovės teigimu, veiksnių yra kur kas daugiau: „Jie priklauso nuo individualių vaiko savybių – šeimos dinamikos, santykių, adaptacijos ir kitų dalykų. Jeigu aplinkos sąlygos sutampa su tais vidiniais veiksniais tame rizikingame amžiuje, tuomet mikčiojimo požymiai ir atsiranda.“

Statistika džiugina

V. Makauskienė atkreipia dėmesį, kad mikčiojimą galima visiškai įveikti. 75 proc. vaikų su šia problema susitvarko iki 7-erių metų amžiaus. Tačiau patikimų kriterijų, kurie padėtų nustatyti, kuris vaikas mikčiojimą įveiks, o kuris – ne, dar nėra. Tiesa, kalbėjimo nesklandumus mergaitės įveikia 4 kartus dažniau nei berniukai, o iš viso pasaulyje yra apie 5 proc. mikčiojančių vaikų ir 1 proc. suaugusiųjų.

Pasitaiko, kai mikčioti pradeda jau suaugęs žmogus, bet taip, anot specialistės, nutinka retai. „Dažniausiai tai yra kažkokios kitos ligos simptomas ar smegenų pažeidimas. Taip pat galimas atvejis, kad vaikystėje yra buvę nesklandumo epizodų ir jie tiesiog atsinaujino“, – sako pašnekovė.

Logopedė ir psichologė dr. Vilma Makauskienė su aktoriumi Bruce'u Willisu / Asmeninio albumo nuotr.

Vis dėlto, jei mikčiojimo nepavyko įveikti vaikystėje, tai nereiškia, kad jo nebepavyks suvaldyti ateityje. Kaip pavyzdį V. Makauskienė pateikia kino žvaigždę Briuse`ą Willisą, su kuriuo susipažino vienos stažuotės metu. Aktorius, kaip pasakoja pašnekovė, jai atskleidė, kad vaikystėje išgyveno sudėtingą etapą, sulaukdavo patyčių.

Tačiau įdėjo daug pastangų ir galiausiai pasiekė norimų rezultatų. „Jis daug dirbo su logopedais ir aš gyvai girdėjau jo kalbą, jo pasisakymą. Jeigu nebūčiau žinojusi šios istorijos, niekada nebūčiau pasakiusi, kad jis yra mikčiojantis žmogus“, – teigia pašnekovė.

Su mikčiojančiais vaikais dirbanti V. Makauskienė sako, kad dėl šios problemos su sunkumais susiduria ne tik vaikai, bet ir jų tėvai: „Tėvai visada išgyvena, kai vaikui kažkas nutinka, o mikčiojimas dažniausiai prasideda netikėtai. Niekas nežino, kad taip gali nutikti, ir tikrai būna konsultacijų su ašaromis. Labai mažai tėvų, kurie santūriau reaguotų. Jeigu atvirai kalbi su tėvais, jie tikrai dažnai jaučia skausmą ir nerimą dėl vaiko.“

Mokyklinio amžiaus vaikai, anot specialistės, dėl kalbėjimo nesklandumų vis dar dažnai patiria patyčias – iš jų juokiamasi, mėgdžiojama jų kalba.

„Tas kitoniškumas stebina, juokina, kelia klausimų. Rekomenduočiau pedagogams, jeigu yra klasėje mikčiojantis moksleivis, surengti valandėlę su kokia prezentacija apie įžymius mikčiojančius žmones, ką jie pasiekė. Juk vaikas to nepasirinko pats. Kaip mes galėtume pagelbėti? Parodyti, kad esame labai skirtingi išoriškai, savo gebėjimais. Tiesiog nukreipti tą vaikų smalsumą į žinias, supažindinti,“ – pataria specialistė.

Vaikai mokykloje / BNS nuotr.

Šaltinis: LRT portalas

<https://www.lrt.lt/naujienos/gyvenimas/13/1109142/logopede-apie-mikciojima-dauguma-problema-iveikia-bet-teva-i-reaguoja-jau-triai-buna-ir-asaru>